

zeldzame of uitgestorven soorten wel zijn opgenomen. Wel bevat de gids enkele duidelijke en verklarende tekeningen. De Compositenfamilie begint bijvoorbeeld met een zeer verduidelijken- de tekening van de diagnostische kenmerken. Volgens de gids is gebruik gemaakt van duidelijk waarneembare en bij voorkeur vegetatieve kenmerken en zijn botanische vaktermen zo veel mogelijk weggelaten. De vraag is of het gebruik van vegetatieve kenmerken daadwerkelijk minder is dan in de gebruikelijke flora's. In sommige gevallen worden vaktermen te kunstmatig vermeden. Een voorbeeld is Kroontjeskruid. Via de sleutel kom je vrij snel uit bij de gevonden soort, maar je moet wel van mening zijn dat het om een

"onduidelijke bloem" gaat. Aan de andere kant worden botanische termen, zoals hyalinen of scher- mvormige pluim, niet vermeden. Als de geslachtsnaam van de soort bij de gebruiker bekend is, is het werken met deze veldgids erg onhandig. In de familiesleutels staan de soorten uit de verschillende geslachten door elkaar. Alhoewel de vragen die leiden tot een ander geslacht kunnen worden overgeslagen, moet in het geval dat de geslachtsnaam al is bepaald, toch de gehele familiesleutel worden doorlopen. De vraag is of beginners op deze manier snel de geslachten leren onderscheiden. Na enige botanische kennis neemt het gebruik van sleutels immers in sterke mate af. Als de veldgids gebruikt wordt voor de verificatie

van een soort is deze gids ook in zijn nadeel omdat geen samenvatting van de diagnostische kenmerken bij de soort is opgenomen. Of het boek inderdaad tot een nieuw standaardwerk voor de determinatie van planten behoort is de vraag. Mijns inziens biedt de veldgids nog te weinig voordelen ten opzichte van andere determinatiewerken. Aan de andere kant biedt deze flora ook praktische voordelen en zullen aanpassingen in de toekomst zeker leiden tot verbetering. Daarom ben ik toch vol lof over het werk dat de schrijver heeft verzet en de durf om een nieuw systeem in Nederland te introduceren.

Guido Verschoor

RECENT VERSCHENEN

WIEMAN, E.A.P., et al., 2000. Beoordeling ecologische effecten reactivering "IJzeren Rijn" op het gebied de Meinweg. Een toetsing in het kader van de EU-Vogelrichtlijn en EU-Habitatrichtlijn. 140 pp. Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen. Bestellen door f 67,80 (incl. verzendkosten) over te maken op bankrek. 36.70.54.612 t.n.m. Alterra o.v.v. "Alterra-rapport 081". Het natuurgebied de Meinweg is aangemeld als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn en aangewezen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn. Dit betekent dat het weer in gebruik stellen van de goederenspoorlijn de "IJzeren Rijn" of alternatieve tracévarianten eerst getoetst moeten worden aan de regels van beide richtlijnen. Negatieve effecten op leefgebieden van specifieke soorten moeten hierbij in beeld gebracht worden en zo veel mogelijk voorkomen of gecompenseerd worden. Het rapport beschrijft een onderzoek waarbij voor 11 diersoorten is nagegaan in welke mate negatieve effecten zijn te verwachten van het weer in gebruik nemen van de IJzeren Rijn en twee alternatieve tracévarianten. De beschreven soorten zijn alle soorten op basis waarvan de Meinweg is aangemeld en aangewezen als speciale beschermingszone en/of soorten die als indicator dienen voor de instandhouding van de prioritaire habitattypen op basis waarvan het gebied is aangemeld onder de Habitatrichtlijn. Voorbeelden zijn Adder, Das, Wielewaal en Rugstreeppad. Uit het onderzoek komt onder meer naar voren dat het permanent in gebruik nemen van het vroegere tracé in strijd is met de genoemde richtlijnen. Een tijdelijke reactivering blijkt echter geen onomkeerbare aantasting tot gevolg te hebben. Voor de alternatieven is de verwachting dat de negatieve gevolgen voorkomen kunnen worden.

COMMISSIE WATERBEHEER 21 E EUW, 2000. Waterbeleid voor de 21 e eeuw. Advies van de Commissie Waterbeheer 21 e eeuw. 120 pp., op te halen van de internetpagina www.wb21.nl. Door op deze pagina naar "actuele informatie" te gaan en vervolgens op "u kunt het hier ophalen" te klikken, kunt u zowel het basisrapport als het advies ophalen. Hevige regenval en hoge rivierafvoeren zorgden

in de jaren negentig voor flink wat wateroverlast. Hierdoor groeide het besef dat klimaatveranderingen en ruimtelijke ontwikkelingen steeds meer wateroverlast met zich mee brengen. De manier waarop Nederland nu omgaat met water is niet toereikend voor de toekomst; gestreefd moet worden naar een waterbeleid met een brede oriëntatie. Het motto is dan ook: "Geef water de ruimte en de aandacht die het verdient". Om inzicht te krijgen in de wenselijke waterhuishoudkundige inrichting van ons land is de commissie waterbeheer ingesteld. Deze onafhankelijke commissie heeft een visie voor het toekomstig waterbeheer opgesteld. Deze visie en een oplossingsstrategie wordt in het rapport verder uitgewerkt. Het rapport is opgebouwd uit twee delen; het advies en het bijbehorende basisrapport met daarin de ideeën waarop het advies gebaseerd is.

DE INTERNETPAGINA www.wb21.nl biedt nog meer interessante mogelijkheden. Door onder "algemene informatie" verder te klikken naar "links", vindt u een verwijzing naar Waterland en Wattering. Vanaf Waterland kunt u meer interessante rapporten over water opvragen. Een deel van de rapporten is gratis op te halen. Via Wattering kunt u de internetpagina's van de waterschappen in Limburg bereiken.

INTERNETPAGINA CNME. Het Centrum voor Natuur- en Milieu-Educatie (stichting CNME) Maastricht en Mergelland heeft sinds kort een eigen internetpagina. Op deze overzichtelijke en goed ogende internetpagina is veel informatie te vinden over de stichting en haar activiteiten. Het internetadres is: www.cnme.nl.

GROOTJANS, K.H.T., H.M.J. DE ROOIJ & J.H. WILLEMS (BEG.), 2000. Restauratiebeheer voor kalkgraslandvegetaties bij het Eyserbos (Eys, Zuid-Limburg). Monitoringsproject fase I, vegetatie en zaadverspreiding. 23 pp. (excl. bijlagen). Ecologisch adviesbureau Grootjans & De Rooij, in opdracht van Stichting Instandhouding IKL. Het rapport is in te zien in de bibliotheek van het Natuurhistorisch Museum te Maastricht of te bestellen door 10 gulden over te maken op bankrek. 35.00.98506 of girorek. 84.44.437

t.n.v. Grootjans & De Rooij, Utrecht, o.v.v. "2000-02" en de naam van het rapport.

In kalkgraslanden zonder beschermde status voert stichting IKL projecten uit gericht op het beheer en inrichting van leefgebieden van bedreigde soorten. Daarom is aan de zuidkant van het Eyserbos en de holle weg tussen Cartils en het Eyserbos een monitoringsproject gestart om te komen tot een adequaat beheer van deze kalkgraslandvegetaties. Hiertoe is in de eerste fase van het project (fase 0) een vegetatieanalyse uitgevoerd. Ook is een zaadvoorraadanalyse gemaakt en beheerplan opgesteld. Aan de hand van het beheerplan zijn in het najaar van 1999 een aantal beheermaatregelen uitgevoerd. In 2000 zijn een aantal maatregelen weer herhaald. Om te onderzoeken of het beheer de gewenste effecten op de vegetatie gehad, is het in 1999 gestarte vegetatieonderzoek voortgezet. Ook is gekeken naar mogelijke bronnen van zaad in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. In het rapport worden de resultaten van het onderzoek en de adviezen die hieruit voortvloeien beschreven. Het rapport wordt afgesloten met een samenvatting van de belangrijkste conclusies en aanbevelingen. Onder meer is vast komen te staan dat het in 1999 ingevoerde maaibeheer al heeft geleid tot een afname van ruigtekruiden en een gunstiger vegetatiestructuur. Bovendien hebben enkele van de aanwezige kenmerken- de soorten zich uitgebreid. Nieuwe kenmerkende soorten zijn echter nauwelijks aangetroffen.

Wie zijn rapport, boek, etc. opgenomen wil zien in deze rubriek, kan een literatuurverwijzing met een korte inhoudsbeschrijving en de bestelwijze opsturen naar de redactie o.v.v. "recent verschenen". De publicaties moeten betrekking hebben op voor Limburg relevante onderwerpen.

Guido Verschoor

